

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту**

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

*Матеріали звітної наукової конференції викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів
кафедри документальних комунікацій*

Рівне – 2011

ББК 73
Д 63
УДК 001.8

Документно-інформаційні ресурси: матеріали звітної наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників і студентів кафедри документальних комунікацій, 11 березня 2011 р.: тези доп. – Рівне: РДГУ, 2011. – 134 с.

Збірник складений на основі матеріалів наукової конференції, проведеної кафедрою документальних комунікацій. До нього ввійшли тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання інформаційно-аналітичної діяльності, інформаційних технологій та документного забезпечення в організаціях України.

Тези доповідей опубліковані в авторській редакції.

Редакційна колегія:

Сілкова Г.В.	кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри документальних комунікацій РДГУ;
Бабенко Ж.В.	викладач кафедри документальних комунікацій РДГУ;
Костенко М.С.	викладач кафедри документальних комунікацій РДГУ;
Попчук О.В.	викладач кафедри документальних комунікацій РДГУ

про прихильність значної кількості користувачів українського сегменту мережі Інтернет. Портал має розгалужену структуру, а навігаційні процеси здійснюється за допомогою каталога та рубрикатора. Дизайн порталу розроблений на високому рівні, головна сторінка не загроможжена надлишковою інформацією та рекламою.

У процесі аналізу Інтернет-порталів українського сегменту мережі Інтернет було виявлено такі недоліки:

1. Відсутність відомостей про рік створення та розробників;
2. Відсутність статистики;
3. Загроможденість головної сторінки інформацією рекламного та розважального характеру;
4. Неякісне оформлення дизайну;
5. Відсутність належної навігації.

Для оптимізації роботи ІІ розробникам необхідно: акцентувати увагу на зовнішньому вигляді Інтернет-порталів – оригінальний, збалансований веб-дизайн забезпечить зручне та зрозуміле користування; організувати ефективну систему навігації, яка забезпечить доступ до будь-якого елемента ІІ; забезпечити структурування інформаційного наповнення ІІ у відповідності до актуальності матеріалів та їх цільового призначення.

УДК 025.135:004.91

Н. С. Жук, Г. М. Швецова-Водка

ЕЛЕКТРОННІ ДОКУМЕНТИ В БІБЛІОТЕЦІ (НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНСЬКОЇ ОУНБ)

У сучасному світі інформація є найціннішим глобальним ресурсом. Економічний потенціал держави залежить від стану інформаційної інфраструктури, кількісного та якісного наповнення інформації, яка функціонує у суспільстві.

З розвитком інформаційного суспільства поширилось використання електронних документів. Вони мають певні особливості створення, використання та зберігання, які необхідно знати всім працівникам тієї чи іншої установи, в якій вони функціонують.

Незважаючи на широке використання поняття «електронний документ», єдиного його визначення немає. Існує велика кількість літератури, яка стосується електронних документів та електронних бібліотек. Наприклад, історію походження, особливості та властивості електронних документів розглядаються у посібниках Г. М. Швецової-Водки «Документознавство», Ю. І. Палехи та Н. О. Леміш «Загальне документознавство», О. В. Матвієнко «Основи організації електронного документообігу». Л. Й. Костенко, І. А. Павлуша, О. В. Баркова досліджують у своїх статтях особливості створення в Україні електронних бібліотек. Т. В. Майстрович, А. М. Земсков, Я. Л. Шрайберг та ін. розглядають особливості роботи з електронними документами.

Поняття «електронна бібліотека» також не має уніфікованої дефініції. Терміни «цифрова бібліотека», «віртуальна», «електронна», «комп'ютерна», «онлайнова бібліотека» тривалий час використовувалися паралельно. Вони і сьогодні часто вважаються синонімами. Українські та російські спеціалісти використовують термін «електронна бібліотека», а західні спеціалісти — «цифрова бібліотека»: це інтегрована інформаційна система, яка дозволяє створювати, надійно зберігати та ефективно використовувати в процесі бібліотечно-інформаційного обслуговування різноманітні електронні інформаційні ресурси, які локалізовані в самій системі та доступні через мережу Інтернет. М. С. Слободяник пропонує таке визначення поняття «електронна бібліотека» — це складна відкрита система, що складається з повнотекстової і (або) мультимедійної БД, метайнформації, яка дозволяє забезпечити багатоаспектний пошук необхідних первинних документів та інтерфейс доступу до цих ресурсів [2, с. 79].

Протягом січня-лютого 2011 р. проводилось дослідження, присвячене аналізу діяльності Рівненської державної обласної бібліотеки (РДОБ) щодо створення та використання колекції електронних документів. У ході дослідження встановлено, що комп'ютеризація бібліографічної діяльності РДОБ здійснюється з 1991 р. Розпочато її з формування електронного каталогу нових надходжень і продовжено під час реалізації проекту «Створення автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи

державних бібліотек» (1992-95 рр., базова бібліотека – Херсонська ОУНБ). З 1993 р. формується електронна картотека статей [3].

Станом на січень 2011 р. спільними зусиллями працівників РДОБ створено електронну колекцію, в якій об'єднано такі ресурси:

- повнотекстова база даних статей з періодичних видань, книг різної тематики українською та російською мовами, доступ до якої здійснюється в локальній мережі;
- електронні каталоги: книг, краєзнавчих документів, видань іноземними мовами (хронологічні рамки: з 1991 р. по 2010 р.);
- електронна картотека статей з періодичних видань;
- БД «Історична Волинь»;
- електронна бібліотека книг, виданих на Рівненщині;
- електронні видання на компакт-дисках.

Повнотекстова БД нараховує понад 7000 повних текстів документів (книг та статей з періодичних видань) різної тематики українською та російською мовами, пошук у якій здійснюється за допомогою системи ІРБІС. Необхідний документ користувач може знайти шляхом введення пошукових термінів: прізвищ авторів, назви документа, ключових слів з назв документа, предметних рубрик. Працювати з БД можна у читальному залі РДОБ на двох спеціально обладнаних комп'ютерах. Копіювання та роздрук повних текстів документів заборонено, а дозволено копіювання лише певних фрагментів документа.

Дослідження, проведене працівниками бібліотеки, показало, що основним джерелом наповнення «Електронної бібліотеки» є Інтернет-ресурси – 40,8 %. На другому місці – ресурси, створені бібліотекою – 35,7 %, оцифровані бібліотекою – 5,7 %, подаровані авторами – 11,6 %. У видовому аспекті найбільшу кількість складають журнальні публікації – 75 %, другу позицію посідають книги – 11,6 %, ізографічні та фотодокументи – 8,4 % [1].

БД «Історична Волинь» (<http://istvolyn.info/>) містить повні тексти наукової літератури, рідкісних та цінних видань

історичної Волині; каталоги документів, пов'язаних змістом з Великою Волинною; світлини різних періодів історії Волині.

Електронна бібліотека книг, виданих на Рівненщині (<http://on-libr.info/>) — це зібрання повних текстів книг з природничих наук, техніки, промисловості, сільського господарства, охорони здоров'я, мистецтва, соціальних та гуманітарних питань, а також художня література.

У РДОБ також представлена колекція книг різної тематики на оптичних дисках. Зокрема, за 2010 рік до абонементу бібліотеки надійшло всього 1582 прим. документів, з них 186 аудіокниг [1].

Для виявлення частоти використання електронної бібліотеки РДОБ проведено дослідження на протязі лютого 2011 р. у формі анкетування читачів бібліотеки. Участь в опитуванні взяли 100 осіб, серед них 66 % — студенти, 3 % — менеджери, секретарі, фітнес-інструктори, 4 % — держпрацівники, водії. У деяких анкетах респонденти не вказували своєї посади, професії.

Анкета містила 14 питань, за допомогою яких визначався рівень використання електронної бібліотеки та колекції аудіокниг з метою виявлення недоліків у наданні цих послуг, які були помічені респондентами. Кожен респондент міг запропонувати власний варіант вирішення проблем, які виникають під час роботи з електронною бібліотекою чи колекцією аудіокниг, у спеціально виділених питаннях.

Проведене дослідження показало, що 70 % респондентів знають про існування електронної бібліотеки, але лише 47 % користувалися нею. Разом з тим 51 % вважають, що даний сервіс працює ефективно і, до того ж, має зручний інтерфейс. 59 % опитаних не знають, що в бібліотеці є колекція книг на оптичних дисках і, відповідно, не звертались до цієї послуги.

Недоліками досліджуваних послуг респонденти визначили низький рівень поінформованості користувачів про існування та можливості надання зазначених послуг, обмежений час роботи з електронною бібліотекою та неможливість працювати з повнотекстовою БД через мережу Інтернет.

Для підвищення ефективності роботи та збільшення частоти звернень до електронної бібліотеки та колекції

аудіокниг 20 % респондентів запропонували рекламувати ці послуги та спростити доступ до них.

Отже, для популяризації електронної бібліотеки та документів на електронних носіях необхідно проводити постійне інформування користувачів про такі послуги, рекламувати їх на сайті бібліотеки та за допомогою брошур, листівок, закладок, які роздавалися б користувачам при кожному відвідуванні бібліотеки.

Інноваційна бібліотечна діяльність — це визначальний напрям розвитку Рівненської державної обласної бібліотеки. Впровадження інформаційних технологій дозволило розширити коло користувачів та партнерів, підвищити рівень та покращити якість обслуговування користувачів, брати активну участь у різноманітних дослідженнях та проектах.

УДК 351.755.6:658.26

А. О. Карачова, О. В. Попчук

СИСТЕМА «ОПТИМА-WORKFLOW» ЯК ЧИННИК ОПТИМІЗАЦІЇ ДОКУМЕНТООБІГУ В ЗАТ «ЕЙ-І-ЕС РІВНЕЕНЕРГО»

Стрімкий розвиток інформаційних технологій створює умови для впровадження електронного документообігу в сучасних установах, організаціях та на підприємствах. Причому переважна більшість з них автоматизують свій документообіг з використанням пакету програмного забезпечення корпорації Microsoft, що пояснюється зручністю в експлуатації та широкими можливостями подальшого розвитку.

На сьогодні ринок продуктів електронного документообігу стрімко розвивається. Розробляється та впроваджується нове, більш прогресивне програмне забезпечення, завдяки якому діяльність підприємств переходить на якісно новий рівень. І вибір тієї чи іншої категорії систем електронного документообігу повинен виходити з тієї мети та завдань, які є головними для підприємства. Правильний вибір допоможе прискорити діловодні процеси та позитивно вплинути на діяльність підприємства.

ЗМІСТ

Секція 1 "Документно-інформаційні ресурси"

Бережняк О.В. Документний потік художньої літератури як об'єкт бібліометричного аналізу.....	5
Бучковська О.Ю. Законодавчі основи збереження архівної спадщини в Україні	7
Попчук О.В. Основні підходи до сутності та змісту поняття "Професійна культура документознавця".....	10
Ясьмо В.Д. Інформаційні потоки: види, ознаки, властивості	13
Бабак Ю.М., Ясьмо В.Д. Інноваційні технології захисту документних ресурсів у процесі інформаційного обслуговування користувачів	17
Веремійчук Л.Л., Попчук О.В. Сучасні системи керування документами та їх роль в діяльності органів державної влади	20
Возняк М.О., Ясьмо В.Д. Веб-сайт як інформаційний ресурс: призначення, шляхи вдосконалення	22
Глазкова М.С., Ясьмо В.Д. Автоматизовані технології документування управлінської інформації	25
Голішовець Н.П., Попчук О.В. Проблеми впровадження електронного документообігу в органах місцевого самоврядування	27
Гордійчук В.В., Ясьмо В.Д. Види електронних документно-інформаційних ресурсів	30
Горчак О.В., Бережняк О.В. Документно-інформаційне забезпечення діяльності установи	33
Донець О.О., Швецова-Водка Г.М. Роль електронних документів у культурі документаційного забезпечення управління	35
Диковицька О.А., Карпюк Д.В. Об'єднані ресурси в структурі українського Інтернет-середовища	38
Жук Н.С., Швецова-Водка Г.М. Електронні документи в бібліотеці (на прикладі Рівненської ОУНБ)	40
Карачова А.О., Попчук О.В. Система «OPTiMA-WorkFlow» як чинник оптимізації документообігу в ЗАТ «Ей-І-Ес Рівнеенерго»	44
Ковалюк Н.П., Ясьмо В.Д. Регіональний інноваційний проект «Історична Волинь»	46

Крик Н.М., Попчук О.В. Нормативне регулювання діловодства в Україні: перспективні напрямки	49
Логвин О.С., Ясьмо В.Д. Вдосконалення документно-інформаційного забезпечення в Рівненському професійному ліцеї	51
Михальчук С.С., Попчук О.В. Державна ресстрація як вид адміністративних послуг	54
Мудрук Н.М., Попчук О.В. Особливості організації діловодства за зверненнями громадян в органах місцевого самоврядування	56
Небувайло Л.В., Ясьмо В.Д. Бюлетень "Промислова власність": інформаційний потенціал та пошукова база ...	58
Новак В.В., Ясьмо В.Д. Інформаційні ресурси Укрпатенту в системі патентно-інформаційного забезпечення користувачів	60
Твердохліб Ю.І., Попчук О.В. Основні шляхи оптимізації роботи з документами в державних установах	63
Швороб Г.М., Ясьмо В.Д. Проблеми діяльності документно-інформаційної служби установи на сучасному етапі	65
Юхимчук К.В., Ясьмо В.Д. Підвищення ефективності роботи з управлінськими документами в установі	67

Секція 2 "Актуальні проблеми інформаційної діяльності"

Бабенко Ж.В. Розвиток терміносистеми інформаційної діяльності в контексті формування інформаційного суспільства	71
Костенко М.С. Регіональні аспекти інформаційного забезпечення культури та мистецтва в Україні	74
Кукушкін О.М. Аналіз стану рекламного медіа-ринку України у 2009, 2010 роках та перспективи його розвитку у 2011 році	77
Луцишина Т.С. Напрямки розвитку бібліотек ВНЗ в умовах формування інноваційного освітнього середовища	79
Сілкова Г.В. Аналітична діяльність як умова інформаційного забезпечення управління	82
Бабенко Ж.В., Друзь Т.О. Функціонування довідково-інформаційного обслуговування споживачів як підсистеми інформаційного сервісу	86

Бабенко Ж.В., Литвинчук Ю.М. Сучасний стан та перспективи розвитку діяльності інформаційних агентств	88
Костенко М.С., Магазенюк О.А. Інформаційні потреби користувачів Рівненської державної обласної бібліотеки як об'єкт інформаційного забезпечення	90
Бабенко Д.А., Тихомирова Є.Б. Стереотипізація як елемент PR	92
Дацька Л.П., Карпюк Д.В. Основи інформатизації органів державної влади на прикладі установ соціальної сфери ...	95
Євчук В.В., Бучковська О.Ю. Організація пенсійного забезпечення	98
Киричук І.М., Бучковська О.Ю. Формування законодавчого середовища діяльності ЗМІ	100
Кілющик В.Ф., Сілкова Г.В. Інформаційна діяльність та її завдання в сучасному суспільстві	103
Клімук О.І., Кукушкін О.М. Проблеми функціонування ринку ділової Інформації України на сучасному етапі ...	105
Кондратюк І.С., Сілкова Г.В. Контент-аналіз як метод дослідження документної інформації	107
Кухарчук О.Я., Кукушкін О.М. Аналіз стану інформаційного менеджменту в діяльності органів місцевого самоврядування	109
Матеюк Р.В., Сілкова Г.В. Інформаційна продукція як результат опрацювання вихідної інформації	111
Новосад М.В., Кукушкін О.М. Особливості організації рекламної діяльності органів місцевого самоврядування .	113
Савич А.Г., Сілкова Г.В. Порівняльний аналіз роботи інформаційних служб Президента України та Президента Російської Федерації (за матеріалами Інтернет-ресурсів)..	114
Тимошук А.В., Сілкова Г.В. Онлайн-сервіс як напрям інформаційного забезпечення користувачів	117
Черевко І.М., Сілкова Г.В. Менеджер інформаційної діяльності: формування професійних знань, вмінь та навичок	119
Янчук С.О., Тихомирова Є.Б. Інформаційне забезпечення діяльності Рівненської обласної державної адміністрації ..	121
Відомості про авторів	124

Наукове видання

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

*Матеріали звітної наукової конференції викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів кафедри
документальних комунікацій*

Комп'ютерна верстка

Попчук О.В.

Підписано до друку 19.03.2011 р.
Папір друк. 60x84. Формат 1/16.
Ум. др. арк. 5,7. Наклад 50 прим.